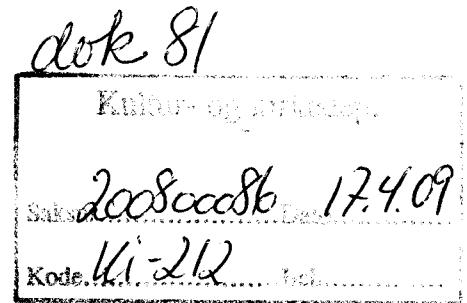

DEN NORSKE KIRKE

Sør-Hålogaland bispedømmeråd

Det kongelige kultur- og kirkedepartement
Pb 8030 Dep
0030 OSLO

< ingen >

Dato: 16.04.2009

Vår ref: 09/30-2 KFA

Deres ref:

Høring - Pilgrimsmotivet som nasjonal satsing

Sør-Hålogaland biskop og Sør-Hålogaland bispedømmeråd har mottatt utredningen "På livets vei. Pilgrimsmotivet – et nasjonalt utviklingsprosjekt" og behandlet høringen i sitt møte den 15. april 2009.

Sør-Hålogaland bispedømmeråd og Sør-Hålogaland biskop uttaler følgende:

1.

Utredningen gir en interessant og lett tilgjengelig oversikt over pilgrimstradisjoner i et historisk og ideologisk perspektiv og en god oppdatering på aktuelle norske pilegrimsengasjement først og fremst knyttet til Olavs- og Nidaros-tradisjonen. Det er gledelig at KKD har satt i gang et slikt prosjekt, ikke minst i den hensikt å videreutvikle dette engasjementet gjennom forslag til praktiske tiltak, sml kapittel 23 med anbefalinger.

Vi ser svært positivt på en styrking av pilegrimsengasjementet i vår kirke og i vårt samfunn og deler det syn at Nidaros er og bør videreutvikles som et sentrum for dette engasjementet.

2.

Nord-Norge hører med i denne historien selv om pilgrimstradisjonene og pilegrimsengasjementet i nyere tid ikke har blitt gjenoppfrisket her som i andre deler av landet. Nord-Norge var i katolsk tid (og fram til 1804) en del av Nidaros bispedømme. Gjennom hele middelalderen var Nord-Norge en viktig leverandør av handelsvarer, ikke minst fisk og fiskeprodukter til det internasjonale markedet først og fremst via Bergen, men Nordlandenes og Finnmarkens kontakt med katedralen og erkebispesetet i Nidaros var også sterk, og utgjorde over tid et betydelig økonomisk bidrag til virksomheten og utviklingen av det store kirkelige senteret.

Selv om minnet om en særlig pilgrimstradisjon knyttet til denne jevnlige kontakten ikke er særlig sterk i dag, har det uten tvil vært mange pilegrimer som kom sjøvegen nordfra for å søke helbredelse og åndelig trøst og styrke i Olavshelligdommen. Mange kombinerte formodentlig både handelsinteresser og kirkelige hensyn i den utstrakte reisevirksomheten gjennom sommerhalvåret, og mottok varige impulser fra møtet med det kirkelige livet i og rundt katedralen.

3.

Vi registrer med interesse at Nordland er nevnt i utredningen (kap 18: Pilegrimsmotiver i Nordland), og synes forslaget om å etablere en fast, årlig pilegrimsreise, gjerne med jekta "Brødrene" (sml tiltak 2j/23.2.2, s 156), er interessant.

Med fokus på den store markeringen i "jubelåret" 2012, bør en slik ferd kunne etableres på forsøksbasis allerede sommeren 2010 og dermed være med å skape interesse og utvikle andre ideer og initiativ i vårt bispedømme.

Som startsted for en slik årlig ferd med pilegrimsjekt, vil det gamle kirkesenteret i Vågan eller også Værøy/Røst, kunne være naturlig.

4.

Vi mener nemlig at potensialet for utviklingen av pilegrimsmotivet i Nord, er større enn det som kommer fram i utredningen. De gamle steinkirkene (Bodin, Gildeskål, Dønna/Herøy, Alstahaug) langs kysten er tydelige minnesmerker hvilken sentral rolle kirken hadde for livet og kommunikasjonen langs kysten, med Nidaros som det regionale samlingspunktet.

5.

Muligheten for å holde kirker åpne, utvikle egen pilegrimsspiritualitet, etablere enkle overnattingsmuligheter i tilknytning til lokalsamfunn i området - på reisen fra Nord, bør undersøkes nærmere.

Viktige motiver her er:

- Pilegrimsferd mer som reise enn som vandring.
- Reise foregår i hovedsak til sjøs med de rike teologiske og åndelige perspektiver det bærer med seg. I mer aktuelt lys gir dette også nærhet til natur og miljøutfordringer.
- Reisen kan være "kombinasjonsreise" mellom pilgrim og sjøfarer. I dette burde det ligge muligheter også å knytte seg opp til moderne transport (ikke bare gamle båter) enten det nå er småbåter knyttet til ferie, eller reisende som benytter for eksempel hurtigruta.
- Vi har som nevnt kirkelige sentra langs kysten som kan ha stort utbytte på mange nivåer av å fokusere på pilegrimsmotiv/besøkende pilegrimer.
- Vi vil sikkert kunne oppdage naturlige tilknytningspunkter til en slik "pilegrimsled". Hellig-Olav var viktig for kirken i Nord. Som et eksempel kan nevnes Olavskilden på Sømna.

6.

Vi mener derfor at det i det videre arbeidet med utviklingen av pilegrimsprosjektet, bør avsettes ressurser til å gå noe nærmere inn i den spesielle historien og de mulighetene dette gir oss for å bli knyttet til det store nasjonale prosjektet hvor Nord-Norge så absolutt hører hjemme.

Dette må også inkludere Nord-Hålogaland.

Dette bør bli et eget punkt i den foreslåtte tiltakspakken/budsjettforslaget.

7.

Vi tillater oss i tillegg noen kommentarer til de foreslåtte anbefalingene (Kap 23).

Under 23.2.2 *Infrastruktur*

Tiltak 2i og 2j: Vi registrerer med glede at sjøvegen Bodø-Trondheim/Nidaros er listet opp som ny pilegrimsled med jekta Brødrene som pilegrimsbåt.

Til 23.2.3 *Pilegrimsprester*

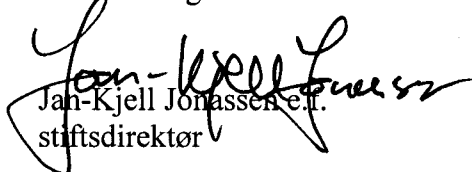
Vi ser at det engasjementet rundt pilegrimsideen ikke har kommet så langt i Nord, men ønsker vi at den skal utvikles bør det også være mulig å få ressurser til en "pilegrimsprest" i et begrenset prosjekt med sikte på å bringe engasjementet videre fram mot 2012. Vi har også merket oss at Kirkerådet under dette punktet har fremhevet Nord-Norge.

23.2.5 *Regionale pilegrimssentre*

For øyeblikket er det kanskje ikke noe sted som naturlig peker seg ut som regionalt pilegrimssenter i Nord. Vågan/Lofoten kunne kanskje være et slikt sted. Men det er blant de spørsmål som burde klarlegges i et eventuelt prosjekt: Pilegrim fra Nord (se kommentar i forrige punkt).

Vi avventer det videre arbeid med saken og ser fram til dette pilegrimsløftet kan bli til inspirasjon for mennesker på leting og for det kirkelige miljøet i mange lokalsamfunn langs kysten.

Med vennlig hilsen

Jan-Kjell Jonassen e.f.
stiftsdirektør

Tor B. Jørgensen
biskop